

POSLEDNJI VJEROVJESNIK

Abdulaziz b. Abdullah b. Baz

U knjizi su ukratko spomenute osnovne informacije vezane za život

Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem

<https://islamhouse.com/2768296>

- [POSLEDNJI VJEROVJESNIK](#)
 - [PREDGOVOR:](#)
 - [Svjedočenje da je Muhammed Allahov poslanik](#)
 - [Šta zahtijeva svjedočenje da je Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, Allahov poslanik](#)
 - [Ja sam vjerovjesnik, a ne lažov\[3\]](#)
 - [Slijedi Poslanika i ne uvodi inovacije u vjeri](#)
 - [A nismo te poslali osim kao milost svjetovima](#)
 - [Primjeri njegove, salallahu alejhi ve selem, milosti:](#)
 - [Njegova milost prema neprijateljima:](#)
 - [Primjer njegove milosti prema životinjama:](#)
 - [Njegova, salallahu alejhi ve selem, milost prema djeci:](#)
 - [Njegova milost prema slugama:](#)
 - [Njegova, salallahu alejhi ve selem, šala sa porodicom:](#)
 - [Vjerovjesnikov, sallallahu alejhi ve sellem, odnos prema djeci i mladima:](#)
 - [Vjerovjesnikovo, sallallahu alejhi ve sellem, osmjehivanje:](#)
 - [Vjerovjesnikova, sallallahu alejhi ve sellem, skromnost:](#)

- [Općost poslanice predvodnika čovječanstva, salallahu alejhi ve selem](#)
- [Specifičnosti \(posebnosti\) Odabranog](#)
- [Vjerovjesnikova, salallahu alejhi ve selem, uputa \(praksa\)](#)
 - [Njegova praksa u jelu:](#)
 - [Poslanikova praksa u piću:](#)
 - [Poslanikova, sallallahu alejhi ve sellem, praksa prije spavanja i prilikom buđenja](#)
 - [Poslanikova praksa u selamu \(pozdravljanju\):](#)
 - [Njegova, sallallahu alejhi ve sellem, uputa onom koji se žestoko rasrdi:](#)
- [Ne uzimajte moj kabur mjestom svetkovine](#)
- [Jer ti si, doista, najljepše čudi](#)
- [Poslanikovo, salallahu alejhi ve selem, traženje oprosta](#)
- [Mi smo ti, uistinu, 'Kevser' dali](#)
- [Blagosiljajte ga i vi i šaljte mu selam](#)
 - [Prilike \(situacije\) u kojima je pohvaljeno donositi salavat na Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem](#)
 - [Načini donošenja salavata na Vjerovjesnika:](#)
- [Radost Poslanikova, sallallahu alejhi ve sellem, oka](#)
- [Zar da ne budem zahvalan rob](#)
 - [Blagost Poslanikovog, salallahu alejhi ve selem, srca njegovog srca i njegovo plakanje iz straha prema Allahu](#)
- [Uže spasa](#)
- [Iz Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, medicine](#)
 - [Lijek:](#)
 - [Kimovo zrno:](#)
 - [Zemzem-voda:](#)
 - [Voda:](#)
 - [Medinska Adžva \(vrsta datule\)](#)
 - [Maslinovo ulje:](#)

- [Lijek od Allaha:](#)
- [Obaveze svakog muslimana prema Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem](#)
 - [Vjerovanje u njega:](#)
 - [Ljubav prema njemu:](#)
 - [Pokornost njemu:](#)
 - [Uzimanje Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, za uzora:](#)
 - [Iskazivanje poštovanja prema Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem:](#)
- [Obaveza iskrenosti prema Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem](#)
- [Neka nadnaravna čuda Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem](#)
 - [Raspolovljenje Mjeseca:](#)
 - [Izviranje vode između Poslanikovih, sallallahu alejhi ve sellem, prstiju:](#)
 - [Kamen selami Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem:](#)
- [Ljepota Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, naravi](#)
- [Stihovi Hasana ibn Sabita, neka je Allah zadovoljan njim, o Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem](#)

POSLJEDNJI

VJEROVJESNIK

Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, [je rekao](#): "Ko poziva na pravi put ([ko propagira uputu](#)), ima nagradu za to kolika je nagrada onoga ko ga slijedi, bez smanjenja njihove nagrade." ([Bilježi Muslim](#))

PREDGOVOR:

Hvala Allahu, Gospodaru svjetova, i neka su salavat i selam na našeg Vjerovjesnika Muhammeda, pečata svih vjerovjesnika i poslanika, vođu bogobojaznih, najodabranijeg od svih stvorenja, na njegovu porodicu, njegove ashabe i sve one koji ih budu slijedili u dobru do Sudnjega dana.

Doista sam pročitao djelo „Posljednji Vjerovjesnik“ u izdanju „Pomoćnog ureda za misionarstvo – Rebvah“, i našao sam ga korisnim u ovoj oblasti. Od ovog djela se mogu okoristiti obični muslimani protiv zlovoljnog napada neprijatelja islama na ličnost posljednjeg Allahovog vjerovjesnika, Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem.

S toga oporučujem širenje ovog djela sa nadom da nas Uzvišeni Allah okoristi njime.

Molim Uzvišenog Allaha da nagradi autore ovog djela, da nam podari iskrenost u djelima i govoru, da nas učini od pozivača u istinu i njenih pomagača, da nas učini braniocima Allahovog zakona, vjere i Vjerovjesnika, da nas učini od upućenih i onih koji rade po Allahovoj posljednjoj objavi – Kur'anu i sunnetu posljednjeg Allahovog poslanika, sallallahu alejhi ve sellem. Molim Uzvišenog Allaha da nas učvrsti na ispravnoj vjeri i na Pravom putu, doista je on Velikodušan i Plemenit.

Neka su blagoslov i spas na Allahovog roba i Njegovog poslanika, najodabranijeg od svih stvorenja, našeg Vjerovjesnika, Muhammeda, na njegovu porodicu, njegove ashabe i sve one koji ih budu slijedili u dobru do Sudnjeg dana.

Učenjak Abdul-Aziz b. Abdullah Ar-Radžihi

Svjedočim da je Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, Allahov poslanik

Svjedočenje da je Muhammed Allahov poslanik

Svjedočenje da je Muhammed Allahov poslanik znači potvrdu jezikom i vjerovanje srcem da je Muhammed sin Abdullaha El-Kureši El-Hašimi, Allahov Poslanik, poslan i džinnima[1] i ljudima. Kaže Uzvišeni Allah u svojoj posljednjoj Objavi – Časnom Kur'anu (u prijevodu značenja):

Nisam stvorio džinne i ljude osim da Mi ibadet[2] čine. (Kur'an, Sura: Az-Zarijat, 56)

A nema činjenja ibadeta Allahu osim putem Objave sa kojom je došao Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, kao što kaže Uzvišeni Allah u Časnom Kur'anu:

Neka je uzvišen Onaj (Allah) koji robu (Muhammedu) Svome objavljuje Kur'an da bi svjetovima bio opomena. (Kur'an, Sura: Furkan, 1)

Šta zahtijeva svjedočenje da je Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, Allahov poslanik

Svjedočenje da je Muhammed, salallahu alejhi ve selem, Allahov poslanik zahtijeva vjerovanje u ono o čemu nas je obavijestio, pokoravanje u onome što nam je naredio, nepribližavanje onome što nam je zabranio i upozorio na njega, i da ne obožavamo Uzvišenog Allaha, osim onako kako je On propisao.

Ovo svjedočenje se, također, zasniva na uvjerenju da Muhammed, salallahu alejhi ve selem, nije božanstvo i ne može se obožavati, i da nema nikakvog udjela u upravljanju svemirom. On je rob koji se ne obožava, Poslanik koji se u laž ne ugoni i koji ne posjeduje moć da sebi ili nekom drugom kakvu korist ili štetu ostvari, osim ako

Uzvišeni Allah hoće, kao što je i rekao u Časnom Kur'anu za Muhammeda, [sallallahu alejhi ve sellem](#):

Reci: 'Ja vam ne kažem: 'ﷺ mene su Allahove riznice', [niti](#): 'Meni je poznat nevidljivi svijet', [niti vam kažem](#): 'Ja sam melek' – ja slijedim samo ono što mi se objavljuje... ([Kur'an](#), [Sura: El-En'am](#), 50)

On je rob kojem se naređuje i koji slijedi ono što mu je naređeno.
[Uzvišeni Allah je rekao u Časnom Kur'anu](#):

Reci: 'Ja ne mogu ni samom sebi neku korist pribaviti, ni od sebe kakvu štetu otkloniti; biva onako kako Allah ([Bog](#)) hoće. A da znam pronicati u tajne, stekao bih mnoga dobra, a zlo bi bilo daleko od mene; ja samo donosim opomene i radosne vijesti ljudima koji vjeruju.' ([Kur'an](#), [Sura: Bedemi](#), 188)

Ovim saznajemo da nije dostojan obožavanja ni Poslanik, niti bilo koje drugo stvorenje, te da činjenje ibadeta biva samo Uzvišenom Allahu jedinom i nikom drugom.

Pravo Muhammeda, [salallahu alejhi ve selem](#), je da mu priznamo stepen koji mu je Uzvišeni Allah podario i odredio, a to je da je on Allahov rob i Poslanik, neka su salavat i selam na njega.

Muhammed nije roditelj nijednom od vaših ljudi, nego je Allahov poslanik i posljednji vjerovjesnik - a Allah sve dobro zna. ([Kur'an](#), [Sura: Saveznici](#), 40)

Rekao je učenjak Es-Sadi, da mu se Allah smiluje, u tumačenju ovog ajeta ([odlomka](#)):

„Ovo je njegov stepen, stepen onoga koji se pokorava Allahu i koji se slijedi, njime Uzvišeni Allah upućuje na pravi put. Onaj koji vjeruje u njega kao Poslanika, obavezan je dati prednost ljubavi prema njemu u odnosu na svakog drugog. On je njihov savjetnik, tj.

savjetnik vjernicima, koji im dobro čini i koji ih savjetuje, kao da je njihov roditelj.“

Od Ebu Hurejre, neka je Allah zadovoljan njim, se prenosi da je Allahov poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, [rekao](#):

“Primjer mene i vjerovjesnika prije mene jeste kao primjer čovjeka koji je izgradio građevinu, dotjerao je i uljepšao, ali joj nedostaje samo cigla u jednom uglu. Ljudi su je počeli obilaziti, [diviti se njenoj ljepoti i govoriti](#): ‘Eh, samo da je stavljena i ova cigla?!’ Ja sam ta cigla i ja sam posljednji Vjerovjesnik!“ [\(Buharija\)](#)

Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, [je rekao](#):

Ja imam pet imena: Ja sam Muhammed, Ahmed, El-Mahi - kojim Allah zatire nevjerstvo, El-Hašir - onaj koji će biti prvi proživljen. Ja sam i El-Akib. [\(Buharija\)](#)

A u dodatku kod Muslima stoji: Ja sam i El-Akib nakon kojeg neće doći više niko [\(niti jedan poslanik od Uzvišenog Allaha\)](#).

Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, [je rekao](#):

„Pojaviće se u mom ummetu [\(narodu\)](#) trideset lažljivaca i svi će za sebe tvrditi da su Allahovi vjerovjesnici. A ja sam posljednji Allahov vjerovjesnik i nema vjerovjesnika nakon mene. I neće prestati postojati skupina na istini iz moga ummeta, potpomognuta, neće im naškoditi onaj ko im se suprotstavi, sve dok ne dođe naredba Uzvišenog Allaha.“ [\(Ahmed\)](#)

Ja sam vjerovjesnik, a ne lažov[3]

Allahov vjerovjesnik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, [je rekao](#):

„Ja sam vjerovjesnik, a ne lažov... Ja sam potomak Abdul-Muttalibov!“ (Buharija)

Islamski učenjak Ibn Hadžer, da mu se Allah smiluje, je rekao:

„ﷺ njegovom govoru 'a ne lažov' je pokazatelj da je laž nemoguća da se nađe kod vjerovjesnika. Kao da je rekao: 'Ja sam vjerovjesnik, a vjerovjesnik ne laže, i nisam slagao u onome što govorim, pa makar i bio poražen. Ja sam siguran da je pobjeda, koju mi je Uzvišeni Allah obećao istina, i nije mi dozvoljeno bježanje'. I rečeno je da njegovo govor 'a ne lažov' znači: 'Ja sam istinski vjerovjesnik i u tome nema laži.'“ (Fethul-Bari)

Islamski učenjak En-Nevevi, da mu se Allah smiluje, je rekao:

„Vjerovjesnikov, salallahu alejhi ve selem, govor 'a ne lažov' znači: 'Ja sam istinski vjerovjesnik, i ja ne bježim niti nestajem.'“ (Šerh Sahihi-Muslim)

'Ja sam vjerovjesnik, a ne lažov' znači: 'Ja ne lažem u onome što govorim. Moguće je da izgubim bitku, ali doista je poražen onaj koji nije čvrsto ubijeđen u pobjedu i koji se plaši smrti.' Allahov Vjerovjesnik, salallahu alejhi ve selem, bio je čvrsto ubijeđen u pobjedu koju mu je objavio Uzvišeni Allah u Njegovoj knjizi (Časnom Kur'anu) i podučio ga je potpunoj predanosti tome.

Slijedi Poslanika i ne uvodi inovacije u vjeri

Od Sehla ibn Sa'da, neka je Allah zadovoljan njim, se prenosi da je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao:

„Ja sam vaš predvodnik ka Vrelu (Havd[4]), ko mu priđe napiće se, a ko se napije nikada neće više ožedniti. Prići će mi ljudi koje

poznajem i koji mene poznaju, a zatim će se između mene i njih preprečiti, **pa ću reći:** 'Oni su od mene', **pa će se reći:** 'Ti ne znaš šta su oni poslije tebe uveli novo.' **Reći ću:** 'Neka je daleko, daleko, onaj koji je poslije mene mijenjao.' (Bilježi Buharija)

Islamski učenjak Nevevi, da mu se Allah smiluje, **kaže:**

„Rečeno je da neće piti sa tog vrela osim onaj kome bude određeno da je spašen od Vatre (Džehennema).“

Islamski učenjak Ibn Usejmin, da mu se Allah smiluje, **je rekao:**

„Do ovog vrela će doći vjernici u Allaha i Njegovog Poslanika, salallahu alejhi ve selem, koji slijede Njegov zakon, a onaj ko je zazirao i ko se oholio od slijeđenja Allahovog zakona, on će biti otjeran sa njega.“ (Šerh Akidetil-Vasitije)

A nismo te poslali osim kao milost svjetovima

Kaže Uzvišeni Allah u Časnom Kur'anu:

A nismo (Allah) te (Muhammede) poslali osim kao milost svjetovima. (Kur'an, Sura: Vjerovjesnici, 107)

Islamski učenjak Ibn Kesir, da mu se Allah smiluje, **je u komentaru ovog kur'anskog ajeta rekao:**

„Uzvišeni Allah ističe da je Muhameda, sallallahu alejhi ve sellem, učinio milošću svjetovima, tj. da ga je poslao svima njima iz Milosti, pa onaj koji ovu Milost prihvata i na toj blagodati zahvalan bude, na oba će svijeta sretan biti. A ko tu Milost odbije, na oba svijeta je propao.“

Allahov poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, **je rekao:**

„Doista sam ja milost darovana.“ (Bilježe Ed-Darimi i El-Bejheki)

Primjeri njegove, salallahu alejhi ve selem, milosti:

- Kada ga je njegov narod u laž utjerao došao mu je Džibril i rekao mu: 'Uzvišeni Allah je čuo ono što je tvoj narod rekao tebi, pa ti je poslao meleka zaduženog za brda, da mu narediš šta želiš da uradi s njima.' Melek zadužen za brda pozvao me, nazvao mi selam i rekao: 'O, Muhammede, Uzvišeni Allah je zaista čuo ono što je tvoj narod kazao tebi. Ja sam melek zadužen za brda, Uzvišeni Allah me poslao tebi, pa mi naredi šta želiš! Ako želiš, zdrobit ću ih sa dva brda.' Poslanik, salallahu alejhi ve selem, rekao mu je: “Ja želim da Uzvišeni Allah iz njihovih kičmi izvede potomstvo koje će samo Jednog Boga obožavati i neće Mu sudruga u ničemu pripisivati.” (Bilježi Buharija)

Njegova milost prema neprijateljima:

- Et-Tufejl ibn Amr Ed-Devs, neka je Allah zadovoljan njim, je digao ruke od toga da će se njegovo pleme uputiti na Pravi put, i došao je kod Vjerovjesnika, salallahu alejhi ve selem, i rekao mu: „O Allahov (Božiji) Poslaniče, pleme Devs ustrajava u nevjerstvu i odbija prihvatiti islam, pa dovi Allahu da ih kazni.' Allahov Poslanik, salallahu alejhi ve selem, okrenuo se prema kibli[5] i podigao svoje ruke, a prisutni počеше govoriti: 'Uništeno je pleme Devs!' Ali Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je zamolio: Allahu moj, uputi pleme Devs i dovedi ih k meni.“ (Bilježi Buharija)

Primjer njegove milosti prema životinjama:

- Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je ušao u posjed jednog ensarije (stanovnika Medine) gdje se nalazila kamila. Kada je

kamila ugledala Allahovog Poslanika, salallahu alejhi ve selem, poče jecati i orosi oči suzama. Vjerovjesnik, salallahu alejhi ve selem, pride joj, pomilova je po glavi pa se ona smiri. 'Ko je vlasnik ove deve, čija je ova deva?', upita on, pa dođe jedan mladić ensarija, govoreći: 'Moja je, Allahov Poslaniče!' 'Zar se ne bojiš Allaha u pogledu ove životinje koju ti je Allah dao u vlasništvo!? Požalila mi se na tebe govoreći da je izgladnjuješ i mnogo tjeraš da radi.'“

(Bilježi Ebu-Davud)

Njegova, salallahu alejhi ve selem, milost prema djeci:

- Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, bio je najmilostiviji od ljudi prema djeci. Ebu-Hurejre, neka je Allah zadovoljan njim, pripovijeda da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, poljubio Hasana, sina Alijinog neka je Allah zadovoljan njima, a kod njega bio Akra' ibn Habis, pa je rekao (Akra'): "Ja imam desetero djece, a još nikada nisam nijedno poljubio!" Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, pogleda ga, pa reče: "Ko nije milostiv, neće ni njemu biti ukazana milost." (Bilježe Buharija i Muslim)

- Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je posjetio bolesnog dječaka jevreja koji ga je služio, i rekao mu: 'Posvjedoči da nema drugog Boga osim Allaha.' Dječak pogleda u svoga oca, koji bješe prisutan. Otac mu reče: 'Poslušaj Ebu-Kasima (Muhammeda).' Dječak posvjedoči. Zatim je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: 'Hvala Allahu Koji ga je spasio od Džehennema.' (Bilježi Buharija)

Njegova milost prema slugama:

- Enes ibn Malik, neka je Allah zadovoljan njim, je rekao: „Služio sam Allahovog Poslanika deset godina i nikada mi nije rekao ni 'uh', niti mi je kada prigovorio za neku stvar koju sam učinio:

'Zašto si to učinio?', niti za neku stvar (posao) koju nisam učinio:
'Zašto to nisi učinio?'“ (Bilježe Buharija i Muslim)

- Govorio bi Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, **svome slugi**: „Imaš li neku potrebu?“ (Bilježi Ahmed)

- Majka vjernika Aiša, neka je Allah zadovoljan njom, **je rekla**:
“Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, nije udario ženu niti slugu, nikada nije svojom rukom udario nikoga, osim u borbi na Allahovom putu. (Bilježe Buharija i Muslim)

- Allahov Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, **je rekao**:
„Doista sam poslan kao milost.“ (Bilježi Muslim)

Njegova, salallahu alejhi ve selem, šala sa porodicom:

Allahov Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, je činio dobročinstvo svojoj porodici, bio je samilostan i blag prema njima, iskazivao im je ljubav i šalio se sa njima. Bio je ljubazan i pažljiv prema porodici toliko da se čak i igrao sa njima. Od stvari koje bi, salallahu alejhi ve selem, radio jeste da bi milozvučno govorio svojoj supruzi Aiši, neka je Allah zadovoljan njom, **dozivajući je**: 'O Aiš' ili 'O Humejra (rumenčice)'. **I ukazivao joj je počast tako što bi je zvao imenom njenog oca**: 'O kćerko iskrenog'. A sve to iz ljubavi, bliskosti i blagosti prema njoj, kao i poštovanja prema njenoj porodici. Također, kada bi Aiša pila iz posude, Allahov Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, bi uzeo i pio sa mjesta odakle je ona pila.

Allahov Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, je pomagao svojoj porodici u njihovim poslovima i potrebama. Jedne prilike se Aiša, neka je Allah zadovoljan njom, kupala sa Vjerovjesnikom, sallallahu alejhi ve sellem, iz iste posude, **pa bi on govorio**: 'Ostavi meni', **a ona bi govorila njemu**: 'Ostavi meni'. (Bilježi Buharija)

Šta više, sallallahu alejhi ve sellem, postavio bi svoja koljena da se njegova žena Safija, neka je Allah zadovoljan njom, podigne kako bi uzjahala devu. (Bilježi Buharija)

Vjerovjesnikov, sallallahu alejhi ve sellem, odnos prema djeci i mladima:

Od Enesa, neka je Allah zadovoljan njim, se prenosi da bi Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, prošao pored djece i nazvao bi im selam[6]. (Bilježe Buharija i Muslim)

Također, sallallahu alejhi ve sellem, kada bi čuo plač djeteta požurio bi sa namazom kako ne bi njegova majka brinula.

Također, sallallahu alejhi ve sellem, držao bi svoju unuku, ćerku Zejnebinu, neka je Allah zadovoljan njima, dok bi predvodio ljude u namazu. Kada bi ustao nosio bi je, a kada bi pao na sedždu spustio bi je.

Također, sallallahu alejhi ve sellem, spustio bi se sa minbera[7] kako bi uzeo svoje unuke Hasana i Husejna, neka je Allah zadovoljan njima.

Vjerovjesnikovo, sallallahu alejhi ve sellem, osmjehivanje:

Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, se smijao i smiješio sa svojom porodicom i drugovima. Šalio se i družio sa svojim suprugama, i razgovarao bi sa njima s ljubavlju, pažnjom i blagošću. Podigao bi svoje čisto lice sa osmjehom koji je zračio, i kada bi susretao njime ljude unosio bi radost u njihova srca i plenio bi njihove duše koje bi mu hrlile. Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, se šalio ali ne bi govorio u šali osim istinu. Pa bi njegova šala u dušama njegovih ashaba bila nježnija od ruke pažljivog roditelja

dok miluje svoje slabašno dijete. Šalio se sa njima budeći njihove duše i šireći njihova prsa, čineći ih nasmijanim i sretnim.

Džerir ibn Abdullah, neka je Allah zadovoljan njim, **kaže:** "Nikada me Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, nije vidio a da mi se nije nasmiješio."

Držao se Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, sredine u smijanju, šali i igri. Bio je između suvoparnog ponašanja te namrštenog lica, i pretjeranog smijanja i odavanja pretjeranoj šali.

Vjerovjesnikova, sallallahu alejhi ve sellem, skromnost:

Allahov Vjerovjesnik, neka su salavat i selam na njega, **je prvak skromnih vodeći se govorom Uzvišnog Allaha:**

Taj drugi svijet daćemo onima koji ne žele da se na Zemlji ohole i da nered čine, a one koji su bogobojažni čeka sretan kraj. **(Kur'an, Sura: Kazivanja, 83)**

Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, odazivao se na poziv slobodnog, na poziv roba, na poziv imućnog, na poziv siromašnog, obilazio je bolesnike na kraju grada, i prihvatao je izvinjenje onoga koji se izvinjava.

Bio je, sallallahu alejhi ve sellem, ponizan prema vjernicima. Zastao bi sa staricom, posjećivao bi bolesnog, saosjećao se sa siromašnim, stigao do tužnog, utješio slabog. Igrao bi se sa djecom, šalio sa porodicom, razgovarao sa narodom, sjedio bi na zemlji i zaspao na njoj.

Prostirka mu je pijesak bio, a jastuk od slame. Jednom prilikom ga ugleda neki čovjek te počeo pred njim drhtati od strahopošovanja, **a on mu reče:**

'Ne plaši se, ja nisam vladar, ja sam samo sin žene koja je jela suhi hljeb. (Bilježi Ibn Madže)

Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, mrzio je hvaljenje, i branio je da ga veličaju govoreći im:

Ne slavite me kao što hrišćani slave Isusa, sina Marijina, ja sam samo Allahov rob i poslanik, pa govorite Allahov rob i poslanik. (Bilježi Buharija)

Bio je najudaljeniji od oholosti, a kako i ne bi, kad je on onaj, salallahu alejhi ve selem, koji kaže:

Ne veličajte me kao što hrišćani veličaju Isusa, sina Marijina, ja sam doista rob, pa govorite Allahov rob i Njegov poslanik. (Bilježi Buharija)

Kako i ne bi, a on je, salallahu alejhi ve selem, onaj koji je govorio:

Jedem kao što jede rob, i sjedim kao što rob sjedi. (Bilježi Ebu J'ala)

Kako i ne bi, a on je, draži mi je od oca i majke, sallallahu alejhi ve sellem, onaj koji je govorio:

Da mi se pokloni nogica uzeo bih, a kada bih bio pozvan da jedem od nje, odazvao bih se. (Bilježi Tirmizi)

Od znakova njegove skromnosti je i što se odazivao ukoliko bi bio pozvan na ječmeni hljeb i prihvatao je poklon.

Prenosi se od Enesa, neka je Allah zadovoljan njim, da je rekao:

„Allahov Poslanik, salallahu alejhi ve selem, bio bi pozvan jesti hljeb od ječma i užeglu mast(loj) pa bi se odazvao.“ (Bilježi Tirmizi)

Općost poslanice predvodnika čovječanstva, sallallahu alejhi ve sellem

Od Ebu Hurejre, nek je Allah zadovoljan njim, se prenosi da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, [rekao](#):

Tako mi Onoga u čijoj je ruci moja duša, ko god čuje za mene od ovog naroda, bio jevrej ili kršćanin, a zatim umre a ne povjeruje u ono sa čime sam ja došao, biće od stanovnika Džehennema. ([Bilježi Muslim](#))

Kaže učenjak Albani u djelu 'Vjerodostojan lanac' (1/241):

„Ovaj hadis ([citat](#)) jasno govori da ko god čuje za Vjerovjesnika i za ono sa čime je poslan, a da je to do njega došlo na način na koji ga Allah objavljuje, i on zatim ne povjeruje u to, da je njegovo prebivalište Džehennem. Nema razlike u tome između jevreja ili hrišćanina ili vatropoklonika ili ateista. Moje ubjeđenje je da bi veliki broj nevjernika, ukoliko bi im se pružila prilika da saznaju o temeljima i vjerovanjima i obredima sa kojima je došao Islam, žurno ulazili u njega u grupama kako se dogodilo i u samom početku.“

Kaže Uzvišeni Allah:

Mi smo te poslali svim ljudima, da radosne vijesti donosiš i da opominješ, ali većina ljudi ne zna. ([Kur'an, Sura: Sebe', 28](#))

Učenjak En-Nevevi, Allah mu se smilovao, [kaže](#):

„Poslanikov, sallallahu alejhi ve sellem, govor 'ko god čuje za mene', znači da 'svakom ko je u mom vremenu ili dođe nakon mene do Sudnjeg dana, obaveza mu je poslušnost meni.' A spomenuo je jevreje i hrišćane, mimo ostalih, kao opomenu, jer je njima bila data

Nebeska knjiga, pa ako je njihovo stanje sa Knjigom takvo, onda su ostali kojima Knjiga nije data još preči da se odazovu.

Specifičnosti (posebnosti) Odabranog

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je rekao:

Dato mi je pet stvari, koje nisu date nikome prije mene: Potpomognut sam strahom (neprijatelja od mene) na udaljenosti mjesec dana (hoda), zemlja mi je data mjestom za namaz i čistom, pa gdje god nekog čovjeka[8] od moga ummeta (sljedbenika) zadesi vrijeme namaza neka klanja, dozvoljen mi je ratni plijen koji nije bio dozvoljen nikome (od poslanika) prije mene, dato mi je zalaganje za vjernike, i svi poslanici su slati samo svome narodu, a ja sam poslat svim ljudima. (Bilježe Buharija i Muslim)

Odlikovan je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, među ostalim poslanicima, odlikama počasti i pohvalnim osobinama koje nisu bile date onima prije njega od poslanika, alejhi selam. Pa su i Muhammedovi sljedbenici postigli, zbog blagoslova ovog plemenitog Vjerovjesnika, dio ovih dobrota i počasti:

Prva od njih je, da ga je Uzvišeni Allah, slavljen neka je On pomogao, i pružio mu podršku protiv njegovih neprijatelja, strahom od njega, podrškom i pomoći od Allaha Njegovom vjerovjesniku i napuštanjem i porazom neprijatelja Njegove vjere.

Druga od njih je, da je Uzvišeni Allah, slavljen neka je On, olakšao ovom plemenitom Poslaniku i njegovim pomilovanim sljedbenicima time što im je cijelu zemlju učinio mjestom za obavljanje namaza. Pa gdje god ih zatekne vrijeme obavljanja namaza - da ga obave, čime se ne ograničava obavljanje namaza na posebnim mjestima.

Treća odlika je, da je plijen koji se uzima od nevjernika i boraca dozvoljen Poslaniku i njegovom narodu.

Četvrta odlika je, da ga je Uzvišeni Allah odlikovao 'pohvaljenim stajalištem, i 'najvećim zauzimanjem' na Dan kada će ustuknuti odlučni poslanici na mjestu gdje će okupljeni stajati. A on, sallallahu alejhi ve sellem, **će reći:**

„Ja sam za to (zalaganje).“

Peta odlika je, da je svaki od prijašnjih poslanika pozivao isključivo svoj narod, dok je poslanica ovog velikog Poslanika sveobuhvatna i u njoj je spas svima.

Vjerovjesnikova, salallahu alejhi ve selem, uputa (praksa)

Njegova praksa u jelu:

Naređivao je jelo desnom rukom, a **zabranjivao je jelo lijevom rukom govoreći:**

„Doista šejtan jede i pije lijevom rukom“. (Bilježe Buharija i Muslim)

Nije jeo naslonjen, a **naslanjanje ima tri vida:** naslanjanje na bok, sjedenje ukrštenih nogu, i naslanjanje na neki predmet. Jeo bi, salallahu alejhi ve selem, savijenih koljena i uzdignutih stopala sjedeći na petama, i pominje se da je jeo sjedeći na koljenima stavljajući taban (**unutrašnji dio stopala**) lijeve noge ispod spoljašnjeg dijela stopala desne noge iz skrušenosti prema Gosopodaru, i pristojnosti pred Njim.

Naređivao je da se jede sa spomenom Allahovog imena i govorio bi:

Kada neko od vas želi jesti neka pomene Allahovo ime, a ako zaboravi da pomene na početku, **neka kaže:** 'S Allahovim imenom na početku (jela) i na kraju.' (Tirmizi)

Poslanikova praksa u piću:

Njegova uobičajena praksa u piću je pijeće sjedeći, a zabrana pijeća stojeći. Međutim pio je jednom stojeći, pa je rečeno da je to zbog opravdanog razloga, drugi kažu da taj čin derogira njegovu prethodnu zabranu, i rečeno je da je to zato jer su obje stvari dozvoljene, a to je ispravno mišljenje. Napravio bi tri predaha u toku pića. A način na koji je to radio je da bi odaljio posudu od svojih usta, a zatim predahnuo van posude.

(Za više detalja pogledati knjigu "Onosvjetska opskrba" od učenjaka, Ibn Kajjima El -Dževzije)

Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, **je rekao:**

Allah je, doista, zadovoljan robom koji Mu, kad nešto pojede, na tome izrazi zahvalu, a kad nešto popije i na tome Mu zahvali! (Bilježi Muslim)

Uvaženi učenjak Muhammed bin Usejmin, Allah mu se smilovao, **kaže:**

„ﷺ ovome je dokaz da se Allahovo zadovoljstvo postiže i najsitnijim stvarima, pa se kadkad postigne ovim laganim činom neka je Allahu sva hvala, i **Allah je zadovoljan čovjekom koji kada završi sa jelom kaže:** 'Allahu pripada svaka hvala.' **I kada završi sa pićem kaže:** 'Allahu pripada svaka hvala.'“

Poslanikova, sallallahu alejhi ve sellem, praksa prije spavanja i prilikom buđenja

Učenjak Ibnul Kajjim, Allah mu se smilovao, [kaže](#):

„Kada bi Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, legao u postelju, [rekao bi](#): 'ﷺ tvoje ime Allahu, umirem i živim.' Skupio bi svoje šake i puhnuo u njih, a zatim bi proučio u njih ([tri Kur'anske sure](#)): 'Reci, Allah je jedan', 'Reci, utječem se Gospodaru svitanja', 'Reci, utječem se Gospodaru ljudi'. Zatim bi potrao njima ono što bi mogao dohvatiti od tijela, počevši od glave i lica, a onda ono što mu je bilo najbliže od tijela, i tako bi uradio tri puta. Spavao je na desnoj strani stavljajući svoju desnu ruku ispod desnog obraza, [a zatim govorio](#): 'Allahu, sačuvaj me tvoje kazne na dan kada oživiš svoje robove.' Također, kada bi legao u postelju, [govorio bi](#): 'Hvala pripada Allahu koji me je nahranio i napojio, i učinio zadovoljnim ([zaštitio](#)) i utočište i sklonište mi pružio, a koliko je onih koji ni zaštitnika ni utočišta nemaju.'“

Dalje Ibnul Kajjim, Allah mu se smilovao, [kaže](#):

„Kada bi se Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, probudio iz sna, [rekao bi](#): 'Hvala pripada Allahu koji nas je oživio nakon što nas je usmrtio i Njemu se konačno svi vraćamo.' Zatim bi prao zube ([koristio misvak](#)), [i nekada bi proučio zadnjih deset ajeta kur'anske sure 'Imranova porodica' od Allahovog govora](#): 'Doista, u stvaranju nebesa i Zemlje', pa do kraja. Spavao je u prvom dijelu noći, a namaz bi obavljao u njenom zadnjem dijelu, a nekada bi bdio i u prvom dijelu noći za korist ([služeći](#)) vjernicima. Njegove su oči spavale, ali ne i njegovo srce.“[\[9\]](#)

Poslanikova praksa u selamu ([pozdravljanju](#)):

Potvrđeno je od Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, u dvijema vjerodostojnim zbirkama, a prenosi Ebu Hurejre, da je najbolji i najvrjedniji islam nahraniti gladnog, i nazvati selam onom koga znaš i onom kog ne znaš.

Prenosi se od njega u Buharijinoj vjerodostojnoj zbirci Poslanikovih, sallallahu alejhi ve sellem, hadisa i drugim (djelima) nazivanje selama mlađeg starijem, prolaznika onom koji sjedi, onoga koji se prevozi onom koji hodi, i manje skupine većoj. (Onosvjetska opskrba, 2.tom, str.406, 412)

Njegova, sallallahu alejhi ve sellem, uputa onom koji se žestoko rasrdi:

Šta će reći i kako se ophoditi(ponašati):

Naredio je onom ko se rasrdi da uzme abdest, i sjedne ako je stajao, a onom ko je sjedio da legne i zatraži utočište od Allaha od prokletog šejtana.[10]

Ne uzimajte moj kabur mjestom svetkovine

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je rekao:

Ne činite svoje kuće kaburima, i ne činite moj kabur mjestom svetkovine, i blagosiljajte me, vaši me blagoslovi dosežu gdje god bili.

Učenjak, Ibn Tejmijje, je rekao:

„Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, riječi: 'I donosite salavate(blagoslove) na mene jer doista vaš salavat doseže do mene gdje god vi bili', ukazuju da salavati i selami (pozdravi) dopiru do Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, bili blizu ili daleko od njegovog kabura, te da nema potrebe za uzimanje njegovog kabura mjestom svetkovanja (učestelim posjetama).“

Od Alije sina Hasana, neka je Allah zadovoljan njima, se prenosi da je vidjeo čovjeka kako dolazi do otvora na Poslanikovom kaburu, ulazi u njega i moli se, **pa mu je zabranio rekavši mu:**

„Hoćete li da vam kažem govor koji sam čuo od svog oca a on od svog djeda - Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, **da je rekao:** 'Ne uzimajte moj kabur mjestom svetkovine, niti vaše kuće kaburima, i donosite blagoslov na mene, jer doista me vaše blagosiljanje doseže gdje god bili.'“

Učenjak Ibn El-Usejmin, Allah mu se smilovao, **kaže:**

„Ovo znači: 'Ne činite moj kabur praznikom dolazeći mu iz počasti prema njemu svake godine jednom ili dva puta ili slično tome.' ﷺ ovome je dokaz zabrane kretanja na put **(namjernog ciljanja puta)** radi posjete Vjerovjesnikovog, sallallahu alejhi ve sellem, kabura. I da čovjek ako želi otići u Medinu ne namjerava putovati zbog posjete Poslanikovog kabura, sallallahu alejhi ve sellem, već da bi obavio namaz u njegovoj džamiji. A kada doneseš salavat **(blagoslov)** na njega biva mu predodčen gdje god bio, svejedno da li si na kopnu ili moru ili u vazduhu, blizu ili daleko.“

(Komentar knjige: Bašte pobožnih, 3. tom, str. 573)

Učenjak Ibn El-Usejmin, Allah mu se smilovao, **je rekao:**

Ovaj hadis Poslanika upućuje da je bolje da čovjek jedan dio svog namaza, a to je cijeli dobrovoljni namaz, obavlja u kući. ﷺ tom pogledu Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, **kaže:** 'Najbolji čovjekov namaz je u kući osim obaveznog.'

'I donosite salavate **(pomen, blagoslov)** na mene.' - Ovo je imperativ, tj. **govorite:** 'Allahu spusti blagoslov na Muhammeda, a Allah je, doista, **naredio da se to čini Svojim govorom:**

Uzvišeni Allah i melec Njegovi blagosiljaju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljajte ga i vi i šaljite mu selam! (Kur'an, Sura: Saveznici, 56)

(Koristan govor, komentar Knjige o vjerovanju, 1. tom, str. 456, 458)

Jer ti si, doista, najljepše čudi

Uzvišeni Allah je (o Muhammedu) rekao:

Jer ti si, doista, najljepše čudi. (Kur'an, Sura: Kalem, 5)

Prenosi se od Enesa Ibn Malika, neka je Allah zadovoljan njim, [da je rekao](#):

Poslanik, salallahu alejhi ve selem, je bio najljepšeg ponašanja. (Bilježe Buharija i Muslim)

Učenjak, Ibn El-Usejmin, neka mu se Allah smiluje, [kaže](#):

Ljepota ponašanja biva prema Allahu, i prema Allahovim robovima.

Prema Allahu podrazumijeva: Zadovoljstvo Njegovom odredbom i zakonom ([propisima](#)), kao i prihvatanje pomenutog širokogrudno, bez negodovanja i nezadovoljstva, bez tuge i žalosti.

Sa stvorenjima ([Allahovim robovima](#)): Neuznemiravanje ([tako da ne čini štetu ili uznemirava ljude svojim jezikom ili svojim djelom](#)), velikodušnost ([požrtvovanje u poklanjanju imetka, znanja, ukazivanja poštovanja i dr.](#)), vedrina lica ([da sreće ljude sa vedrim, a ne namrštenim licem, i da iz oholosti ne okreće od ljudi lice svoje](#)).

Ovo je značenje lijepog ponašanja.

(Komentar djela 'Bašte pobožnjaka', 2. tom, str. 430)

Prenosi se od Hišama bin Amira da je rekao: Došao sam Aiši, neka je Allah zadovoljan njom, [pa sam je upitao](#):

O majko pravovjernih, obavijesti me kakva je bila ćud Poslanikova, salallahu alejhi ve selem, [pa je kazala](#): „Njegovo ponašanje je bilo Kur'an, zar ne čitaš ([nisi pročitao](#)) Allahove, slavljen neka je On, [riječi](#): 'Jer ti si, doista, najljepše ćudi.' ([Bilježi Ahmed](#))

Ibn Kesir, neka mu se Allah smiluje, [kaže](#):

Značenje ovog je da je slijeđenje Kur'ana, u njegovim naredbama i zabranama, postala Poslanikova, salallahu alejhi ve selem, priroda, ponašanje koje je stekao, a ostavio ([nadvio](#)) urođenu prirodu ([prohtjeve](#)), pa bilo čime Kur'an obavezuje, to je i radio, i šta god je zabranio to je i ostavio. Ovo, [i pored onog što je Allah njemu darovao od divne naravi](#): stida, plemenitosti, hrabrosti, opraštanja i blagosti, i ostalih lijepih osobina. ([Tefsir Ibnu Kesira, 4. tom, str. 363](#))

Ebu Hurejre, neka je Allah zadovoljan njim, [kaže](#):

Upitan je Allahov Poslanik o onome što najviše uvodi ljude u Džennet, [pa odgovori](#): 'Bogobojaznost i lijep moral ([ponašanje](#)).'
Potom je upitan što najviše uvodi ljude u Džehennem, [pa je rekao](#): 'Usta i polni organ.' ([Bilježi Tirmizi](#))

Poslanikovo, salallahu alejhi ve selem, traženje oprost

Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, [je rekao](#):

Tako mi Allaha ja zatražim oprost od Allaha i kajem mu se više od sedamdeset puta dnevno. (Bilježi Buharija)

Ibnu Hadžer, neka mu se Allah smiluje, kaže:

Njegove riječi: 'Tako mi Allaha ja mu zatražim oprost' je zaklinjanje za neku stvar radi njenog potvrđivanja, iako ne postoji sumnja kod onog koji sluša.

Iz njegovih riječi: 'zatražim oprost od Allaha i kajem mu se' , se razumije da traži oprost i da se kaje, a moguće je i da se podrazumijeva sam izraz: 'Oprosti mi Allahu.'

Njegove riječi: 'više od sedamdeset puta', nosi u sebi mogućnost hiperbole ili da uistinu želi pomenuti broj. (Fethu-l-Bari, komentar Buharijinog Sahiha)

Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je rekao:

'Tuba' onome koji u svojim listovima (na Sudnjem danu) nađe da je puno tražio oprost od Allaha. (Bilježi Ibn Madže)

I on, salallahu alejhi ve selem, kaže:

'Tuba' je drvo u Džennetu širine sto godina hoda, njegovi plodovi su odjeća stanovnika Dženneta. (Bilježi Ahmed)

Mi smo ti, uistinu, 'Kevser' dali

Uzvišeni Allah kaže:

Mi smo ti, uistinu, 'Kevser' dali. (Kur'an, Sura: El-Kevser, 1)

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže:

Vidjeo sam rijeku sa čije su i jedne i druge strane bile kupole od šupljeg bisera, **pa sam upitao**: – Šta je ovo Džibrile? – Ovo je 'Kevser' koju ti je Allah podario. (Bilježi Tirmizi)

Taberi, neka mu se Allah smiluje, u svom tefsiru (objašnjenje značenja Kur'ana) kaže:

Kevser je ime rijeke u Džennetu koja je data Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem. Uzvišeni Allah ju je opisao 'mnogim dobrom', jer je to velika blagodat.

Kurtubi, neka mu se Allah smiluje, **u svom tefsiru kaže**:

Od Ibn Omera se prenosi da Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, **je rekao**:

Kevser je rijeka u Džennetu, obale su joj od zlata i srebra, teče po biserju i draguljima. Voda joj je bjelša od mlijeka i slađa od meda. (Bilježi Tirmizi)

Šankiti, neka mu se Allah smiluje, **kaže u svom tefsiru**:

„ﷺ Buharijevom Sahihu se prenosi od Enesa da je rekao: Nakon što je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, **uzdignut na nebo rekao je**: 'Prošao sam pored rijeke sa čije su i jedne i druge strane bile kupole od šupljeg bisera, **pa sam upitao**: – Šta je ovo Džibrile? – Ovo je Kevser (mnogo dobro).“

Također, sa istim lancem prenosilaca, od Aiše, neka je Allah zadovoljan njom, **se prenosi da je bila upitana o Allahovom govoru**: 'Mi smo ti, uistinu, mnogo dobro (Kevser) dali', **pa je kazala**:

„To je rijeka koja je darovana Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem. Njene obale su od šupljeg bisera, na njoj ima posuda koliko zvijezda na nebu.“

Također, sa istim lancem prenosilaca, se prenosi od Ibn Abasa, neka je Allah zadovoljan njim, [da je o Kevseru rekao](#):

„To je mnogo dobro koje je Allah darovao Poslaniku, salallahu alejhi ve sellem.“

Es-Sadi, neka mu se Allah smiluje, [kaže u svom tefsiru](#):

„Svevišnji Allah govori svom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, [podsjećajući ga na darivano mu dobro](#): 'Mi smo ti, uistinu, Kevser dali', [dakle](#): mnogo i obilno dobro, od čega je i, između ostalog, ono što će Allah dati svom Vjerovjesniku na Sudnjem danu, a to je rijeka koja se zove Kevser i vrelo([Havd](#)).“

Dužina Havda je mjesec dana, širina mjesec dana([hoda](#)), njegova voda je bjelša od mlijeka, slađa od meda, njegove posude su poput nebeskih zvijezda u broju i svjetlucavosti([sjaju](#)). Ko popije sa njega gutljaj vode, neće više nikada ožedniti.

Blagosiljajte ga i vi i šaljite mu selam

Od Enesa ibn Malika, neka je Allah zadovoljan njim, se prenosi da je Allahov Poslanik, salallahu alejhi ve sellem, [rekao](#):

Onaj ko na mene jedan salavat ([blagoslov](#)) donese, Uzvišeni Allah na njega donese deset, biće mu oprošteno deset grijeha i biće podignut za deset stepeni. ([Bilježi Nesai](#))

Prilike ([situacije](#)) u kojima je pohvaljeno donositi salavat na Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem

1- Kod tešehudda ([onog što se uči na zadnjem sjedenju](#)) prilikom obavljanja namaza;

- 2- Prije i poslije dove Allahu;
- 3- Petkom. ﷻ toku dana i u toku noći petka. Dokaz tome su Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, **riječi**: Povećajte donošenje salavata na mene na dan petka i u njegovoj noći, pa ko donese na mene jedan salavat, Allah ga blagoslovi deset puta. (**Bilježi Bejhaki**)
- 4- Kod spomena Poslanikovog, sallallahu alejhi ve sellem, imena ili njegovog čitanja kada je ime napisano. A na to upućuju njegove, salallahu alejhi ve selem, **riječi**: Ponižen i osramoćen bio čovjek kod koga se ja spomenem, a on ne donese salavat na mene.
- 5- Prilikom ulaska u bogomolju (**džamiju**) i izlaska iz nje.
- 6- Nakon drugog tekbira (**veličanja Allaha**) na namazu koja se obavlja tokom dženaze.

Uzvišeni Allah kaže:

Doista, Allah i meleci Njegovi blagosiljaju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljajte ga i vi i šaljite mu selam! (**Kur'an, Sura: Saveznici, 52**)

Načini donošenja salavata na Vjerovjesnika:

- 1- Allahu, blagoslovi Muhammeda.
- 2- Bože, blagoslovi Muhammeda i Muhammedovu porodicu, kao što si blagoslovio Ibrahima i Ibrahimovu porodicu. Obaspi blagodatima Muhammeda i Muhammedovu porodicu, kao što si obasuo blagodatima Ibrahima među svim ljudima i svjetovima. Ti si Hvaljen i Slavljen. (**Bilježi Buharija**)
- 3- Prenosi se od Musa bin Talhe, a on od svog oca da su upitali Allahovog poslanika kako da donose salavat na njega, pa je on, sallallahu alejhi ve sellem, **odgovrio**: Govorite: Allahu blagoslovi

Muhammeda i Muhammedovu porodicu kao što si blagoslovio Ibrahima i Ibrahimovu porodicu i obaspi blagodatima Muhammeda i Muhammedovu porodicu kao što si obasuo blagodatima Ibrahima i Ibrahimovu porodicu. Ti si, uistinu, Hvaljen i Slavljen. (Bilježi Nesai)

Radost Poslanikova, sallallahu alejhi ve sellem, oka

Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže:

Dragi su mi od ovosvjetskih stvari: žene i mirisi, a radost mog oka je u mom namazu. (Bilježe Ahmed i Nesai)

Poslanik, salallahu alejhi ve selem, kaže:

Ja sam najbogobojazniji, najistinoljubljujiviji i najbolji od vas. (Bilježi Buharija)

Od Huzejfe, neka je Allah zadovoljan njim, se prenosi da je rekao:

„Klanjao sam sa Allahovim Poslanikom jedne noći, pa je počeo učiti kur'ansku suru El-Bekare. Pomislio sam: 'Učinit će ruku' kod stotog ajeta', ali on je nastavio. Zatim sam pomislio: 'Ovaj rekat će klanjati sa (cijelom) El-Bekarom', ali on je nastavio dalje. Zatim je počeo učiti suru En-Nisa', pa ju je proučio. Zatim je počeo učiti suru Imranova porodica, pa ju je proučio. Učio je polahko, kada bi proučio ajet u kojem se nalazi slavljenje Allaha, on bi Ga slavio, kada bi proučio ajet u kojem se traži od Allaha, on bi zatražio, kada bi proučio ajet u kojem se traži zaštita od Allaha, zatražio bi je. Zatim je učinio ruku' i počeo govoriti: 'Neka si slavljen, Gospodaru moj Veličanstveni', tako da je ruku' trajao isto koliko i kijam (stajanje). Zatim je rekao: 'Čuo Allah onoga ko Ga hvali', a zatim je stajao dugo skoro koliko i na ruku'u. Zatim je otišao na sedždu i

govorio: 'Neka si slavljen, moj Uzvišeni Gospodaru tako da je sedžda trajala skoro kao stajanje.' (Bilježi Muslim)

Zar da ne budem zahvalan rob

Aiša, neka je Allah zadovoljan njom, prenosi da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, klanjao noćni namaz (molitvu) toliko dugo da bi mu ispucala stopala (od dugog stajanja). Ona mu je rekla:

„O Allahov Poslaniče, zašto radiš ovo kad ti je Allah oprostio sve što si učinio i što ćeš učiniti?“ On odgovori: „Zar da ne budem zahvalni rob?“ (Bilježe Buharija i Muslim)

Učenjak Muhamed bin El-Usejmin, neka mu se Allah smiluje, kaže:

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, bi klanjao noću i oduživao bi stajanje u namazu toliko da bi ispucala njegova stopala, zato što krv silazi u njih prilikom stajanja, pa je upitan zašto čini to a Allah mu je oprostio ono što je učinio i što će učiniti, pa je odgovorio: 'Zar da ne budem zahvalan rob.' Što znači da je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, radio ova djela iz zahvale na Allahovim, slavljen neka je On, blagodatima. Te ovo upućuje da je zahvala poslušnost (pokornost) onom koji daruje (daje blagodat), kao ako kaže: 'Zahvaljujem Allahu.' Ovo je zahvala jezikom, ali ona nije dovoljna, već se zahvala mora izkazati 'svojim udovima' (dijelom) i pokornošću Allahu Uzvišenom i Slavljenom.

🕌 ovom je dokaz Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, strpljivosti u obavljanju namaza i ljubavi prema njoj, jer nemoguće je da neko radi takva djela osim iz velike ljubavi, i zato je govorio:

„Radost mog oka je u namazu.“ (Beiježe Ahmed i Nesai). Pa je namaz najdraže djelo Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem. (Komentar djela 'Bašte pobožnjaka', 3. tom, str. 393-394)

Blagost Poslanikovog, salallahu alejhi ve selem, srca njegovog srca i njegovo plakanje iz straha prema Allahu

Abdulah bin Eš-Šehir, neka je Allah zadovoljan njim, **kaže:**

Kada nam je Poslanik, salallahu alejhi ve selem, predvodio namaz čuo sam zvuk njegovog plača koji mu izlazaše iz grudi, poput lonca u kome ključa. (Bilježi Ebu Davud)

Uže spasa

Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, **je rekao:**

Strogo se držite moga puta (prakse), kao i prakse pravovjerno-upućenih halifa (namjesnika) nakon mene; čvrsto se moga puta držite i kutnjacima svojim se za njega uhvatite. Čuvajte se novotarija, jer je svaka novotarija zabluda. (Bilježe Ebu Davud i Tirmizi)

Muhamed bin El-Usejmin, neka mu se Allah smiluje, **kaže:**

Poslanikov, sallallahu alejhi ve sellem, **govor:** 'Strogo se držite moga puta' –znači da je Allahov Poslanik, salallahu alejhi ve selem, naredio da se u slučaju razilaženja držimo njegovog sunneta, **a njegove riječi:** 'Strogo se držite mog puta', **znače:** 'Slijedite moj put radeći po njemu.' A njegov sunnet je način na koji je živio (put kojim je išao) u vjerovanju, ponašanju, u djelu, obredoslovlju i ostalom. Slijedimo njegovu praksu, i prepuštamo sud prilikom parničenja njoj, **kako kaže Uzvišeni Allah:**

I tako Mi Gospodara tvoga, oni neće biti vjernici dok za sudiju u sporovima međusobnim tebe ne prihvate i da onda zbog presude tvoje u dušama svojim nimalo tegobe ne osjete i dok se sasvim ne pokore. (Kur'an, Sura: En-Nisa',65)

Pa je Vjerovjesnikov, sallallahu alejhi ve sellem, sunnet - put spasa onome kome Allah hoće (je odredio) spas od sujevjerja i novotarija, a ona je prisutna u knjigama učenjaka. (Komentar djela 'Bašte pobožnjaka', 1. tom, str. 505-506)

Iz Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, medicine

Lijek:

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je rekao:

Lijek je u trima stvarima: pijenju meda, puštanju krvi i spaljivanju vatrom. Ja zabranjujem svome ummetu spaljivanje. (Bilježi Buharija)

Kimovo zrno:

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je rekao:

Kimovo zrno je lijek od svake bolesti osim za smrt. (Buharija)

Zemzem-voda:

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže:

Zemzem-voda je za ono za što se pije. (Bilježi Ibn Madže)

Voda:

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je rekao:

Temperatura je od vrućine Džehennema, pa je hladite vodom. (Bilježi Ibn Madže)

Medinska Adžva (vrsta datule)

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je rekao:

Ko ujutru pojede sedam osušenih datula (adžvi), tog dana mu ne mogu naštetiti magija i otrov. (Bilježi Muslim)

Veliki učenjak Bin Baz, neka mu se Allah smiluje, kaže:

„Nadati se je da su i ostale vrste datule, također, korisne zato što je njihov sastav sličan, dok je medinska datula karakteristična kao zaštita od magije i otrova.

Maslinovo ulje:

Poslanik, salallahu alejhi ve selem, je rekao:

Jedite ulje (maslinovo) i mažite se njime, jer je on od blagoslovljenog drveta. (Bilježi Tirmizi)

Lijek od Allaha:

Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je rekao:

Kad čovjeka nešto zaboli, neka stavi ruku na bolno mjesto i sedam puta izgovori sljedeću dovu: 'Utječem se Allahovim dostojanstvom i Njegovom svemoći od neprijatnosti boli koju osjećam!' (Muslim)

Obaveze svakog muslimana prema Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem

Obaveze svakog muslimana prema Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, [su](#):

- Vjerovanje u njega;
- Ljubav prema njemu;
- Pokornost njemu;
- Slijedenje njega;
- Uzimanje njega za uzora;
- Poštovanje prema njemu;
- Poštovanje prema onome sa čime je došao;
- Obaveza iskrenosti prema njemu;
- Ljubav prema njegovoj porodici i prema njegovim ashabima;
- Donošenje salavata na njega.

Vjerovanje u njega:

Doista je vjerovanje u Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, obavezano vjerovanjem u Uzvišenog Allaha, u Allahove meleke, Allahove knjige, Allahove poslanike, Sudnji dan i Allahovo određenje. [Rekao je Uzvišeni Allah:](#)

Zato vjerujte u Allaha i Poslanika Njegova i u svjetlo koje objavljujemo, Allah dobro zna ono što vi radite. (Kur'an, Sura: At-Tagabun, 8)

I rekao je Uzvišeni Allah:

Zato vjerujte u Allaha i Poslanika Njegova, vjerovjesnika, koji ne zna da čita i piše, koji vjeruje u Allaha i riječi Njegove; njega slijedite – da biste na pravom putu bili! (Kur'an, Sura: Bedemi, 158)

Ljubav prema njemu:

Ljubav prema njemu, sallallahu alejhi ve sellem, je obavezna po Kur'anu i sunnetu[11].

Rekao je Uzvišeni Allah:

Reci: 'Ako su vam očevi vaši, i sinovi vaši, i braća vaša, i žene vaše, i rod vaš, i imanja vaša koja ste stekli, i trgovačka roba za koju strahujete da prodaje neće imati, i kuće vaše u kojima se prijatno osjećate – miliji od Allaha i Njegova Poslanika i od borbe na Njegovom putu, onda pričekajte dok Allah Svoju odluku ne donese. A Allah grešnicima neće ukazati na pravi put.' (Kur'an, Sura: Pokajanje, 24)

Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je rekao:

Niko od vas neće vjerovati sve dok mu ja ne budem draži od njegovog djeteta, njegovog roditelja i svih ljudi. (Bilježi Buharija)

Od načina izražavanja ljubavi prema Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, je:

- Ljubav prema onome sa čime je došao, prema onome čemu je pozivao i pomaganje njega i njegove vjere;
- Uvažavanje i poštovanje pri njegovom spomenu i spomenu njegovih, salallahu alejhi ve selem, vrijednosti;

Od načina izražavanja slijeđenja Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, je:

- Neuvođenje inovacija u vjeru.
- Odbacivanje svakog govora i propisa koji je suprotan njegovom, sallallahu alejhi ve selem, i napuštanje svega onoga što se ne slaže sa njegovom uputom.
- Držanje do Poslanikove, sallallahu alejhi ve sellem, prakse koja je obavezna i prakse koja je poželjna, podjednako.

Pokornost njemu:

Doista je pokornost Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, **naređena naredbom od Uzvišenog Allaha:**

O vjernici, pokoravajte se Allahu i pokoravajte se Poslaniku, i ne poništavajte djela svoja! (Kur'an, Sura: Muhammed, 33)

Značenje pokornosti njemu, sallallahu alejhi ve sellem, je da se postupa po onome što je naredio, i da se ne čini ono što je zabranio od vjerovanja, govora ili djela.

Od načina izražavanja pokornosti prema Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, **je:**

- Rad po sunnetu Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, i slijeđenje njegovog puta.
- Lijepo ponašanje, nepodizanje glasa, spoljašna i unutrašnja čistoća, iskrenost u govoru i djelu.
- Traženje dozvoljene hrane, pića, odjeće i braka.
- Saosjećajnost prema siromašnima, i dobročinstvo prema njima. Posjeta groblja, kako bi tražili od Allaha milost i oprost za umrle, i kako bi se prisjetili njihovog stanja i onoga što nas čeka.

• Držanje za pravilo: Ono što vam Poslanik da to uzmite, a ono što vam zabrani ostavite. (Kur'an, Sura: Al-Hašr, 7)

Uzimanje Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, za uzora:

Onima koji se pokoravaju Allahu je naređeno da uzmu Allahovog Poslanika za uzora:

Vi u Allahovom Poslaniku imate divan uzor. (Kur'an, Sura: Saveznici, 21)

Ibn Mes'ud, neka je Allah zadovoljan njim, je rekao:

„Umjerenost u djelu koje je sunnet, bolja je od velikog truda koji se uloži pri obavljanju djela koje je novotarija u vjeri.“

Iskazivanje poštovanja prema Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem:

Doista je poštovanje prema Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, potvrđena obaveza:

Da u Allaha i Poslanika Njegova vjerujete, i da ga velikim smatrate, i da ga poštujete i da Ga (Allaha) ujutro i naveče hvalite. (Kur'an, Sura: Pobjeda, 9)

Značenje poštovanja prema Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, je smatrati ga velikim, poštovati ga i uzdizati ga.

Obaveza iskrenosti prema Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem

Rekao je Uzvišeni Allah:

Samo ako su prema Allahu i Njegovom Poslaniku iskreni. Nema razloga da se išta prigovara onima koji čine dobra djela – a Allah prašta i samilostan je. (Kur'an, Sura: Pokajanje, 91)

Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, je rekao:

Vjera je iskrenost prema Allahu i Njegovom Poslaniku. (Bilježi Buharija)

Iskrenost biva sljedećim stvarima:

- Smatrati istinitim njegovo vjerovjesništvo iz čega proizilazi pokornost njemu, salallahu alejhi ve sellem.
- Ljubav prema Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, i njegovoj porodici.
- Dostavljanje njegove poruke, i širenje njegovog poziva, i uspostavljanje njegovih propisa.

Neka nadnaravna čuda Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem

Raspolovljenje Mjeseca:

Prenosi se od Ahmeda, Buharije i Muslima u njihovim vjerodostojnim zbirkama, da su stanovnici Mekke tražili od Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, da im pokaže neko čudo, pa im je pokazao na raspolovljeni Mjesec.

Mut'im je rekao:

Raspolovio se Mjesec za vrijeme Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, na dva dijela a brdo je bilo između. **Pa su nevjernici rekli:** „Muhammed nas je opčinio“. **Na šta je Uzvišeni Allah objavio:**

Bliži se čas i Mjesec se raspolovio. A oni, uvijek kada vide čudo, **okreću glavu i govore:** 'Čarolija neprestana!' Oni ne vjeruju i povode se za prohtjevima svojim, a sve će kod svog cilja skončati. (Kur'an, Sura: Mjesec, 1-3)

Izviranje vode između Poslanikovih, sallallahu alejhi ve sellem, prstiju:

Enes, neka je Allah zadovoljan njim, **pripovijeda:**

„Vidio sam Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom dok se primicalo vrijeme ikindije[12]. Ljudi su tražili vodu za abdest[13], ali je nisu imali. Zatim je Poslaniku, salallahu alejhi ve sellem, neko donio posudu s vodom, a on stavi ruku u posudu, i naredi ljudima da se abdeste. Pa sam vidio da je voda počela izvirati između njegovih prstiju, sve dok se ljudi nisu abdestili do posljednjeg.“

Katade reče: „Upitao sam Enesa: 'Koliko vas je bilo?' Reče: 'Tri stotine ili približno toliko.'“ (Bilježe Buharija, Muslim, En-Nesa'i i Et-Tirmizi)

Kamen selami Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem:

Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, **je rekao:**

Ja znam za kamen u Mekki koji me je selamio dok još nisam postao Poslanik, znam za taj kamen i sada. (Bilježi Muslim)

Pozdravljanje od kamena, a kamen je neživa stvar, je neobična pojava i nadnaravna stvar.

Ljepota Poslanikove, sallallahu alejhi ve selem, naravi

Ljepšeg od tebe nisu ugledale moje oči, niti je ljepšeg od tebe žena rodila

Bera', neka je Allah zadovoljan njim, **je rekao:**

„Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, bio je najljepšeg lica i najljepše naravi.“

Upitan je Bera', neka je Allah zadovoljan njim, da li je Poslanikovo, sallallahu alejhi ve sellem, lice bilo svijetlo poput sablje. **Pa je odgovorio:** „Naprotiv, bilo je poput Mjeseca.“

Džabir ibn Semure, neka je Allah zadovoljan njim, **je rekao:**

„Jedne svijetle noći ugledao sam Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, u crvenom ogrtaču. Zagledao sam se u njega pa u Mjesec, i izgledao mi je ljepši od Mjeseca.“

Ebu Hurejre, neka je Allah zadovoljan njim, **priča:**

„Ja nisam vidio nikoga ljepšeg od Allahovog Poslanika; kao da Sunce plovi na njegovom licu. Isto tako, nisam vidio nekoga ko je brže hodao od Allahovog Poslanika; zemlja kao da juri ispod njega. Idući za njim, mi smo ulagali velike napore da ga stignemo, a on bi bio odmoran.“

Ka'b ibn Malik, neka je Allah zadovoljan njim, **je rekao:**

„Kada bi se Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, obradovao, lice bi mu se obasjalo kao da je komad Mjeseca.“

Ebu Bekr, neka je Allah zadovoljan njim, kada bi susreo Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, **govorio bi:**

„Pravim putem 'odabrani' ide pozivajući ljude dobru, poput svjetlosti punog Mjeseca koja tamu odbija.“

Omer, neka je Allah zadovoljan njim, je o ljepoti Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, citirao Zuhejrov stih, **koji je izrekao opisujući Herima ibn Sinana:**

Kada bi bio nešto drugo osim ljudskog bića,

Bio bi svjetlo u noći punog Mjeseca.

Ibn Abbas, neka je Allah zadovoljan njim, **kaže:**

„Imao je razmaknute prednje zube. Kada bi govorio, zubi su mu blještali kao niska bisera.“

Enes, neka je Allah zadovoljan njim, **kaže:**

"Nikada nisam dotakao ni svilu ni kadifu mekšu od Poslanikove, salallahu alejhi ve selem, ruke. Nikada nisam osjetio miris znoja, niti kakvog zadaha." **A u drugoj verziji stoji:** "Ni amber ni mošus nisu bolje mirisali od mirisa Poslanikove, salallahu alejhi ve selem, kože."

Ebu Džuhejfe, neka je Allah zadovoljan njim, **je rekao:**

„Uzeo sam njegovu ruku i stavio je sebi na lice. Bila je hladnija od snijega, a mirisnija od mošusa.“

Enes, neka je Allah zadovoljan njim, **priča:**

„Kapi znoja su mu bile kao biser."

A Ummu Seleme, neka je Allah zadovoljan njom, [je rekla](#):

„Mirisao je bolje nego ikakav miris.“

Stihovi Hasana ibn Sabita, neka je Allah zadovoljan njim, o Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem

Bijeli na njemu vjerovjesništva pečat od Allaha, očigledan i jasno svjedoči.

I Svom imenu je ime vjerovjesnika pridružio kad pet puta na namaz glasnik zove i svjedoči.

I od svog imena, iz počasti njemu, ime mu dao, pa Vlada prijestolja je Mahmud – Hvaljeni, a on je Muhammed - pohvaljeni.

Vjerovjesnik koji nam je došao nakon beznađa i vremena poslanika slatih, i idola na Zemlji obožavanih.

Zanoćio svjetiljkom, obasjavačem i upućivačem, blješti kao što blješti oštra sablja.

Upozoravao nas na Džehennem i radovao Džennetom i naučio nas pravoj vjeri, pa Allaha zato hvalimo.

Ti si Allahu Gospodar svih stvorenja, Gospodar moj i Stvoritelj, zato dok među ljudima živim to svjedočim.

Uzvišen si Gospodaru ljudi od govora onog koji drugog boga, mimo Tebe, doziva, Ti si najuzvišeniji i tebi pripada najveća slava.

Tebi Allahu pripada stvaranje i blagodati i sve što postoji, od Tebe uputu tražimo i Tebe obožavamo.

☪ Medini je Poslanikovo mjesto staro, mjesto znano, i kad mjesta sva opuste svjetlom nekim obasjano.

Tu su sobe u kojim je Odabranik prebivao, u njima je svjetlo Allahovo i Objavu dobivao.

Pomozi Allahovog Poslanika, doista ga je Allah uzdigao nad ostalim ljudima bogobojaznošću i plemenitošću.

Među nama je Allahov Poslanik i na nama je obaveza da ga slijedimo sve do smrti, i da ga pomažemo bez ograničenja.

[1] Džinni su nevidljiva duhovna bića stvorena od plamena vatre. Uzvišeni Allah ih je stvorio prije ljudi. Ima ih dobrih i loših. Šejtan je od džinna. (op. prev.)

[2] Ibadet je islamski izraz za apsolutnu pokornost Uzvišenom Allahu. To je sveopći naziv za sve ono što Uzvišeni Allah voli i sa čime je zadovoljan, od riječi i djela, javnih i tajnih.

[3] ☪ Bici na Hunejnu, kada je većina ashaba (Vjerovjesnikovih drugova) pred silinom i brojnošću neprijatelja ustuknula, u jednom trenutku Allahov Vjerovjesnik Muhammed, salallahu alejhi ve selem, ostao je na bojnom polju potpuno sam, hrabro se boreći i odupirući se neprijatelju. Tada je, jašući na svojoj mazgi, vikao: Ja sam vjerovjesnik, ja nisam lažov... Ja sam potomak Abdul-Muttalibov! I tako je, dok se sam borio, neprestano pozivao svoje ashabe: "K meni, Allahovi robovi! K meni, Allahovi robovi!", sve dok ga nisu čuli i odazvali mu se, a potom neprijatelju žestoko

uzvratili i u vrlo kratkom roku ga porazili. Razlog zbog kojeg su muslimani na početku ove bitke gotovo pretrpjeli poraz bila je samozadivljenost pojedinih muslimana, koji su bili opčinjeni svojim mnoštvom, **a među njima je čak bilo i onih koji su kazali:** "Danas nećemo biti poraženi zbog malobrojnosti!" Ove riječi nisu bile ništa drugo do vid samohvale i umišljenosti, što je, bez ikakve sumnje, očiti grijeh. Uzvišeni Allah je spomenuo ovaj događaj u Kur'anu, **rekavši:** "Allah vas je na mnogim bojištima pomogao, a i onoga dana na Hunejnu kada vas je mnoštvo vaše zanijelo, ali vam ono nije ni od kakve koristi bilo, nego vam je zemlja, koliko god da je bila prostrana, tijesna postala, pa ste se u bijeg dali." (Kur'an, Sura Et-Tevba, 25) (op.prev.)

[4] Havd je Poslanikovo vrelo u Džennetu. Abdullah b. 'Amr prenosi da je Poslanik, salallahu alejhi ve selem, **rekao:** „Moj Havd se prostire onoliko koliko se pređe za mjesec dana hoda. Njegova voda je bjelša od mlijeka, a miris ugodniji od mošusa, posude na njemu su blistave i brojne poput zvijezda na nebu. Ko se sa njega jednom napije, nikad više neće ožedniti.“ (Buharija) (op.prev.)

[5] Kibla je arapska riječ za smjer prema kojem se muslimani okreću tokom namaza. Kibla muslimana je u pravcu Kabe – Časnog hrama koji se nalazi u Mekki. (op.prev.)

[6] Selam je islamski pozdrav koji znači 'mir (s) vama'. (op.prev.)

[7] Uzdignuto mjesto odakle se drže propovijedi. (op.prev.)

[8] Njegovim, sallallahu alejhi ve sellem, **govorom:** 'gdje god nekog čovjeka...', ne želi se izuzeti žena, već se govor odnosi i na muškarce i na žene.

[9] Za više detalja pogledati djelo 'Onosvjetska opskrba' od Ibn Kajjima , 1. tom, str.155-156, recenzija Abdu-l-Kadir el Arnaut.

[10] Za više detalja pogledati djelo 'Onosvjetska opskrba' od Ibn Kajjima.

[11] Sunnet je sve ono što je preneseno od Poslanika, [salallahu alejhi ve selem](#): njegove riječi, praksa, prećutno odobravanje. To je drugi izvor islama.

[12] Vrijeme obaveznog namaza koje nastupa kada sjena jednog predmeta postane koliko predmet ili duplo viša.

[13] Abdest je vjersko pranje koje se uzima prije namaza.